UAB „VINGIDA“
į/k 140699833, adr. Klaipėdos m. sav. Klaipėdos m. Vilniaus pl. 8

Klaipėdos miesto apylinkės teismo
Ikiteisminio tyrimo teisėjui

SKUNDAS
(dėl Klaipėdos miesto apylinkės prokuratūros IV skyriaus vyriausiosios prokurorės Dalios Mackevičienės 2012-07-09 nutarimo netenkinti skundo ikiteisminio tyrimo byloje Nr. 06-1-02024-11)
Klaipėda
2012-07-17

2012-04-18 kreipėmės su prašymu pripažinti mus civiliniu ieškovu šioje ikiteisminio tyrimo byloje. AVPK NTB ENTS vyresniojo tyrėjo V.Mockaus 2012-04-23 nutarimu buvo atsisakyta mus pripažinti civiliniu ieškovu šioje byloje iš esmės vienu motyvu – byloje niekam nėra pareikšti įtarimai, todėl nėra pagrindo mūsų pripažinti civiliniu ieškovu. Klaipėdos miesto apylinkės prokuratūros prokurorė Virginija Tilvikienė 2012-06-08 nutarimu skundą atmetė iš esmės tais pačiais motyvais. Vyr. prokurorė ginčijamu nutarimu atmetė mūsų skundą iš esmės tais pačias motyvais, net nesistengdama paneigti ir neginčijama mūsų skunde išdėstytų argumentų. Toks nutarimas yra nepagrįstas ir neteisėtas dėl žemiau nurodomų motyvų.

LR BPK 110 str. nuostatos nesieja nukentėjusio asmens pripažinimo civiliniu ieškovu su įtarimų pareiškimu konkretiems asmenims, kurie padarė žalos nukentėjusiam asmeniui. Asmens pripažinimas civiliniu ieškovu byloje yra siejamas su jam padaryta žala. Kad mums yra padaryta žala dėl byloje tiriamų nusikalstamų veikų, klausimo nekyla. Nusikaltimu padarytą žalą privalo atlyginti ją padarę asmenys. Tai, kad šie asmenys ikiteisminio tyrimo dar nenustatyti, negali riboti nukentėjusio asmens teisės dalyvauti procese ir naudotis visomis jam suteikiamomis teisėmis. Sąvokos nukentėjusysis ir nukentėjęs asmuo nėra tapačios. Sutinkamai su LR BPK 28 str. nukentėjusiuoju pripažįstamas tik fizinis asmuo, nors nukentėti nuo nusikalstamos veikos gali ir juridinis asmuo. Tačiau juridinis asmuo tokiu atveju byloje dalyvauja kaip civilinis ieškovas. Tuo tarpu nukentėjusysis yra tapatinamas su civiliniu ieškovu, nes sutinkamai su LR BPK 28 str. nuostatomis nukentėjusysis yra asmuo, kuriam nusikaltimu yra padaryta žala. Kaip matome, civilinis ieškovas nuo nukentėjusiojo skiriasi tik tuo, kad nukentėjusiuoju gali būti tik fizinis asmuo, kuris tuo pačiu yra ir civilinis ieškovas, o juridinis asmuo gali būti tik civiliniu ieškovu. Fizinio asmens pripažinimas byloje nukentėjusiuoju nėra siejamas su įtarimų pareiškimu kaltiems asmenims, o yra siejamas tik su pačiu žalos padarymo faktu, t.y. su aplinkybe, jog jis yra nukentėjęs nuo tiriamos nusikalstamos veikos. Todėl susiaurinant juridinio asmens, kaip nukentėjusio asmens, galimybę būti pripažintu civiliniu ieškovu, nepagrįstai yra suvaržomos jo procesinės teisės nukentėjusio fizinio asmens atžvilgiu, kad pažeidžia asmenų lygiateisiškumo principą dalyvaujant teisiniuose procesuose. Vyr. prokurorė painioja du skirtingus dalykus: pripažinimą civiliniu ieškovu ir civilinio ieškinio pareiškimą. Civilinį ieškinį byloje gali pareikšti tik civilinis ieškovas arba nukentėjusysis, kuris yra civiliniu ieškovu automatiškai. Kol asmuo byloje nėra pripažintas civiliniu ieškovu ar nukentėjusiuoju, tol jis procese neturi jokių teisių, tame tarpe ir teisės pareikšti ieškinį, t.y. reikalauti žalos atlyginimo BPK nustatyta tvarka. Prokurorė nepagrįstai siaurina galimybes pareikšti ieškinį, teigdama, kad civilinį ieškinį gali pareikšti tik turintis neabejotiną ir vykdytiną teisę asmuo esant šioms trims aplinkybėms: kai asmeniu padaryta žala, kai įtariamojo veika turi nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių ir kai tarp kaltinamojo veikos ir padarytos žalos yra priežastinis ryšys. Civilinį ieškinį turi besąlygišką teisę pareikšti bet koks nuo nusikaltimo nukentėjęs asmuo. Ant kiek pagrįstas yra civilinis yra spręsti teismo, o ne prokuroro prerogatyva. Jei asmens teisė į žalos atlyginimą būtų neabejotina ir vykdytina, tai iš viso nereikėtų reikšti jokio ieškinio, o tiesiog kreiptis dėl priverstinio išieškojimo. Ar nekentėjusiam asmeniui padaryta žala, ar ne, kokio ji dydžio, ar yra priežastinis ryšys tarp žalos ir ją padariusio asmens veiksmų, yra įrodinėjimo dalykas ir tokias išvadas daro teismas, o ne prokuroras. Jau vien ikiteisminio tyrimo atlikimas reiškia, kad galimai yra padaryta nusikalstama veika, kad galimai šia veika yra padaryta žala, kad siekiam nustatyti įtariamuosius, kurie galimai ir padarė šią veiką. Todėl prokurorė nepagrįstai ir savaip interpretuoja LR BPK nuostatas, taip nepagrįstai siaurindama asmens teises

procese. Visiškai nesuprantama iš kur prokurorė ištraukė, kad mes patiriame žalą dėl civilinio ginčo tarp šalių, kuris nagrinėjamas LR CPK nustatyta tvarka. Apie tai nei prašyme pripažinti civiliniu ieškovu, nei skunde nebuvo net užsiminta. Mes nežinome, kas šiuo metu yra atlikta byloje ir kokie būtini nusikaltimo požymiai nustatyti, nes tam neturime jokių procesinių teisių. Mes net neturime procesinės teisės padėti surinkti šiuos įrodymus. Be to, kaip jau minėjome, ikiteisminio tyrimo eiga negali apriboti asmens galimybės įgyti procesines teises. Tai, kad mes dar nesame pareiškę civilinio ieškinio, netrukdo mus pripažinti civiliniais ieškovais, nes civilinį ieškinį mes galėsime pateikti tik po to, kai būsime pripažinti civiliniu ieškovu, o be to civilinį ieškinį mes galime pateikti bet kurioje proceso stadijoje iki įrodymų tyrimo teisme pradžios. Todėl akivaizdu, kad ginčijamas nutarimas absoliučiai nepagrįstas ir naikintinas, prokurorė painioja skirtingus procesinius dalykus ir nenuginčija mūsų argumentų. Vyr. prokurorė dėl pastarųjų argumentų nepasisakė visiškai.

LR BPK nenustato tokio skundo padavimo termino, todėl laikytina, kad skundo padavimo terminas nėra praleistas.

Vadovaudamiesi virš išdėstytu,

PRAŠOME: panaikinti Klaipėdos miesto apylinkės prokuratūros IV skyriaus vyriausiosios prokurorės Dalios Mackevičienės 2012-07-09 nutarimą netenkinti skundo ikiteisminio tyrimo byloje Nr. 06-1-02024-11 ir priimti nutarimą pripažinti UAB „Vingida“ civiliniu ieškovu šioje byloje.

UAB „Vingida“ direktorius Igor Surnin

Igor Surnin /dokumentas pasirašytas elektroniniu parašu/